

JC/GL 2024 88

20 listopad 2024 r.

Wspólne wytyczne

w sprawie ustanowionego przez Europejskie Urzędy Nadzoru systemu wymiany informacji istotnych z punktu widzenia prowadzonej przez właściwe organy oceny kompetencji i reputacji posiadaczy znacznych pakietów akcji, dyrektorów i osób pełniących kluczowe funkcje w instytucjach finansowych oraz uczestników rynków finansowych

Wspólne wytyczne w sprawie ustanowionego przez Europejskie Urzędy Nadzoru systemu wymiany informacji istotnych z punktu widzenia prowadzonej przez właściwe organy oceny kompetencji i reputacji posiadaczy znacznych pakietów akcji, dyrektorów i osób pełniących kluczowe funkcje w instytucjach finansowych oraz uczestników rynków finansowych

Status niniejszych wspólnych wytycznych

Niniejszy dokument zawiera wspólne wytyczne, które zostaną wydane na podstawie art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) oraz rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) (zwanym dalej łącznie „rozporządzeniami ustanawiającymi”).

Niniejsze wytyczne zostaną przyjęte zgodnie z art. 56 akapit drugi rozporządzeń ustanawiających.

Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzeń ustanawiających właściwe organy muszą dołożyć wszelkich starań, aby stosować się do niniejszych wytycznych.

Celem niniejszych wytycznych jest ustanowienie spójnych, wydajnych i skutecznych praktyk nadzorczych w ramach Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego (ESNF) oraz zapewnienie wspólnego, jednolitego i spójnego stosowania prawa Unii w odniesieniu do korzystania z ustanowionego przez Europejskie Urzędy Nadzoru systemu wymiany przez właściwe organy informacji istotnych z punktu widzenia oceny kompetencji i reputacji posiadaczy znacznych pakietów akcji, dyrektorów i osób pełniących kluczowe funkcje w instytucjach finansowych oraz uczestników rynków finansowych zgodnie z aktami prawnymi, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzeń ustanawiających.

Właściwe organy, do których mają zastosowanie niniejsze wytyczne, powinny przestrzegać ich poprzez odpowiednie włączenie ich do swoich praktyk nadzorczych lub ram regulacyjnych (np. poprzez zmianę swoich ram prawnych lub procesów nadzorczych).

Wymogi dotyczące powiadomienia

Przewidywaną datą rozpoczęcia stosowania niniejszych wspólnych wytycznych jest dzień publikacji tłumaczeń we wszystkich językach urzędowych UE – 17.02.2025. Ponadto oczekuje się, że właściwe organy dostosują się do części wspólnych wytycznych na późniejszym etapie (odpowiednio w innym terminie do postanowień dotyczących osób prawnych i osób fizycznych), biorąc pod uwagę czas niezbędny do wprowadzenia danych historycznych do systemu informacyjnego EUN przed skorzystaniem z tego systemu.

Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzeń ustanawiających właściwe organy muszą powiadomić odpowiedni EUN o tym, czy stosują się lub zamierzają stosować się do niniejszych wytycznych, albo podać powody niestosowania się do nich, do 22.04.2025. W razie braku powiadomienia w wyznaczonym terminie odpowiedni EUN uzna, że właściwe organy nie stosują się do niniejszych wspólnych wytycznych. Powiadomienia należy przesłać na adres [compliance@eba.europa.eu, compliance@eiopa.europa.eu i compliance.fpsguidelines@esma.europa.eu] z dopiskiem „JC/GL/2024 88”. Wzór powiadomień jest dostępny na stronach internetowych EUN. Powiadomienia powinny przekazywać osoby odpowiednio upoważnione do informowania o stosowaniu się do wytycznych w imieniu właściwego organu.

Powiadomienia zostaną opublikowane na stronach internetowych EUN zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzeń ustanawiających.

Niniejsze wytyczne będą stosowane w ramach procedury „przestrzegaj i wyjaśnij”, ponieważ przeprowadzono już w ich sprawie szerokie konsultacje z właściwymi organami. Ponadto odbyły się dwie rundy konsultacji publicznych, które zakończyły się odpowiednio 2 maja 2023 r. i 15 stycznia 2024 r. Europejskie Urzędy Nadzoru współpracowały również z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, którego nieformalną opinię wzięto pod uwagę. Niniejsze wytyczne są niezbędne do wdrożenia art. 31a rozporządzeń w sprawie ustanowienia EUN i są skierowane wyłącznie do właściwych organów.

Tytuł I – Przedmiot, zakres stosowania i definicje

Przedmiot

1. W niniejszych wytycznych wyjaśniono zasady korzystania z systemu informacyjnego EUN przez właściwe organy oraz zasady wymiany informacji istotnych z punktu widzenia oceny kompetencji i reputacji posiadaczy znacznych pakietów akcji, dyrektorów i osób pełniących kluczowe funkcje zgodnie z aktami prawnymi, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 oraz art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, na podstawie art. 31a tych rozporządzeń.

Adresaci

2. Niniejsze wytyczne skierowane są do właściwych organów, o których mowa w art. 4 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 oraz w art. 4 pkt 3 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Definicje

3. Terminy stosowane i zdefiniowane w aktach prawnych, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 na podstawie art. 31a rozporządzeń ustanawiających, mają takie samo znaczenie w niniejszych wytycznych.

Ocena	oznacza ostateczną decyzję właściwego organu dotyczącą odpowiedniości osoby podlegającej ocenie zgodnie z unijnymi przepisami sektorowymi, zatwierdzającą, w tym milcząco, lub odmawiającą zatwierdzenia, w tym milcząco, również na etapie udzielania zezwolenia.
System informacyjny EUN	oznacza platformę cyfrową ustanowioną wspólnie przez EUNB, EIOPA i ESMA zgodnie z art. 31a rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
Zasady funkcjonowania systemu informacyjnego EUN	oznaczają zbiór zasad, specyfikacji, ustaleń, procesów i procedur dotyczących korzystania z systemu informacyjnego EUN przez właściwe organy, między innymi specyfikacji technicznych, ustaleń językowych, praw dostępu i zarządzania nimi.
Właściwe organy	oznaczają organy zdefiniowane w art. 4 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 oraz w art. 4 pkt 3 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Instytucja finansowa i uczestnik rynków finansowych	oznaczają instytucję finansową, o której mowa w art. 4 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 i rozporządzenia (UE) nr 1094/2010, oraz uczestnika rynków finansowych, o którym mowa w art. 4 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
Unijne przepisy sektorowe	oznaczają przepisy aktów prawnych, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 oraz rozporządzenia (UE) nr 1095/2010 w sprawie wymiany informacji istotnych z punktu widzenia oceny kompetencji i reputacji osób podlegających ocenie.
Zapytanie o informacje	oznacza prośbę o przekazanie informacji istotnych z punktu widzenia oceny kompetencji i reputacji posiadacza znacznego pakietu (znaczących pakietów) akcji, dyrektora lub osoby pełniącej kluczowe funkcje w instytucji finansowej oraz uczestnika rynków finansowych, zgodnie z unijnymi przepisami sektorowymi, przedłożoną za pośrednictwem systemu informacyjnego EUN, zgodnie z niniejszymi wytycznymi, przez organ dokonujący oceny.
Organ występujący z zapytaniem	oznacza właściwy organ składający zapytanie.
Organ, do którego wystąpiono z zapytaniem	oznacza właściwy organ otrzymujący zapytanie.
Osoba podlegająca ocenie	oznacza osobę fizyczną lub prawną, która została, jest lub zostanie oceniona pod kątem kompetencji i reputacji jako posiadacz znacznego pakietu (znaczących pakietów) akcji, dyrektor lub osoba pełniąca kluczowe funkcje w instytucjach finansowych i uczestników rynków finansowych zgodnie z unijnymi przepisami sektorowymi.
Wycofanie wniosku	oznacza wycofanie przez wnioskodawcę wyraźnego lub dorozumianego wniosku lub zawiadomienia inicjującego przeprowadzenie oceny przed podjęciem decyzji przez właściwy organ.

Tytuł II – Korzystanie z systemu informacyjnego EUN

Korzystanie z systemu informacyjnego EUN

4. Na potrzeby oceny kompetencji i reputacji osób podlegających ocenie zgodnie z unijnymi przepisami sektorowymi właściwe organy powinny korzystać z systemu informacyjnego EUN, przekazując, wyszukując i zwracając się o przekazanie informacji istotnych z punktu widzenia oceny kompetencji i reputacji, zgodnie z niniejszymi wytycznymi.

Wprowadzanie danych do systemu informacyjnego EUN

5. Właściwe organy, które dokonują oceny kompetencji i reputacji osoby podlegającej ocenie, powinny wprowadzić dane, o których mowa w pkt 7 niniejszych wytycznych, do systemu informacyjnego EUN w terminie dwóch tygodni od otrzymania wniosku lub zawiadomienia inicjującego przeprowadzenie oceny kompetencji i reputacji (data wprowadzenia).
6. Należy utworzyć nowy wpis w systemie informacyjnym EUN w przypadku dodatkowej lub nowej oceny dokonywanej wobec osoby podlegającej ocenie, wobec której przeprowadzono już wcześniej ocenę.
7. Dane, która są wprowadzane do systemu informacyjnego EUN, powinny obejmować następujące informacje dotyczące osoby podlegającej ocenie:

7.1. osoba fizyczna:

- a. imię lub imiona;
- b. nazwisko;
- c. data urodzenia;
- d. miejsce urodzenia;
- e. jeśli są dostępne, inne imiona i nazwiska (w tym imię i nazwisko rodowe, o ile są dostępne) używane przez daną osobę (inne znane imiona i nazwiska);

7.2. osoba prawna:

- a. firma osoby prawnej lub podmiotu prawnego (w tym skrót formy prawnej);
- b. inne znane nazwy osoby prawnej;
- c. identyfikator podmiotu prawnego (LEI);

- d. jeżeli LEI nie jest dostępny – numer rejestracyjny, taki jak numer z rejestru centralnego, rejestru handlowego, rejestru przedsiębiorców lub podobnego rejestru publicznego; oraz
- e. kraj założenia lub siedziby (siedziba główna);

oraz w odniesieniu do właściwego organu dokonującego oceny:

7.3. w przypadku osoby fizycznej i osoby prawnej:

- a. dane przedstawione poniżej:
 - i. w przypadku danych wprowadzonych po utworzeniu systemu informacyjnego EUN: data wprowadzenia zgodnie z pkt 5;
 - ii. w przypadku danych historycznych wprowadzonych do systemu informacyjnego EUN: odpowiednia data udostępniona właściwemu organowi (np. data złożenia wniosku lub powiadomienia, decyzji, rozpoczęcia pełnienia funkcji itp.);
- b. akt prawny, o którym mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzeń ustanawiających, na podstawie którego przeprowadzono ocenę; oraz
- c. jeśli jest dostępny, numer referencyjny (oznaczenie) sprawy prowadzonej przez właściwy organ.

8. Informacje wprowadzone do systemu informacyjnego EUN zgodnie z pkt 7 będą przechowywane w tym systemie przez maksymalny okres 15 lat od daty wprowadzenia przez właściwy organ, a następnie automatycznie z niego usuwane. Właściwe organy mogą stosować krótsze okresy przechowywania. W przypadku gdy zastosowano krótsze okresy przechowywania zgodnie z mającym zastosowanie prawem Unii lub prawem krajowym, właściwy organ powinien usunąć dane z systemu informacyjnego EUN odpowiednio po zakończeniu takich okresów. Oprócz upływu okresu przechowywania właściwe organy mogą również usunąć informacje po otrzymaniu powiadomienia, że osoba podlegająca ocenie nie żyje. Powyższe pozostaje bez uszczerbku dla prawa dostępu, sprostowania danych lub usunięcia ich przez osoby, których dane dotyczą, zgodnie z art. 17, 18 i 19 rozporządzenia (UE) 2018/1725 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii.

9. Właściwe organy powinny wyznaczyć punkty kontaktowe odpowiedzialne za przyjmowanie zapytań i odpowiadanie na nie oraz udostępniać te informacje w systemie informacyjnym EUN. Dane punktu kontaktowego powinny obejmować funkcjonalny adres e-mail używany w toku oceny kompetencji i reputacji, numer telefonu jednostki/działu ds. oceny kompetencji i reputacji (opcjonalnie) oraz, w przypadku odpowiednich pracowników, imię (imiona) / nazwisko rodowe, stanowisko, służbowy adres e-mail i numer telefonu.

10. Właściwe organy powinny aktualizować wykazy punktów kontaktowych, w tym funkcjonalne adresy e-mail, i dokonywać ich przeglądu co najmniej raz w roku.

Wyszukiwanie danych w systemie informacyjnym EUN

11. Zanim właściwy organ dokona oceny kompetencji i reputacji osoby podlegającej ocenie zgodnie z unijnymi przepisami sektorowymi, właściwy organ powinien sprawdzić w systemie informacyjnym EUN, czy istnieje jakikolwiek inny właściwy organ, który posiada informacje na temat tej osoby podlegającej ocenie.

Tytuł III – Wymiana informacji i współpraca między właściwymi organami z wykorzystaniem systemu informacyjnego EUN

Wysyłanie zapytań o informacje

12. W przypadku gdy wyszukiwanie w systemie informacyjnym EUN wskazuje, że dostępne są informacje istotne do celów oceny, właściwy organ powinien przed dokonaniem oceny przesłać zapytanie za pośrednictwem systemu informacyjnego EUN do właściwych organów określonych zgodnie z pkt 11, które posiadają istotne informacje na temat osoby podlegającej ocenie.

13. Organ występujący z zapytaniem powinien określić powód złożenia zapytania, żądane informacje oraz unijne przepisy sektorowe, na podstawie których dokonywana jest ocena.

14. Organ występujący z zapytaniem powinien przekazać organowi, do którego wystąpiono z zapytaniem, wszelkie dokumenty lub materiały uzupełniające uznane za niezbędne do uzasadnienia tego zapytania przy użyciu dwustronnych środków komunikacji poza systemem informacyjnym EUN. Właściwe organy mogą ułatwić wymianę informacji w drodze uzgodnień dotyczących współpracy¹.

Przetwarzanie zapytań o informacje i odpowiadanie na nie

15. Faktyczna wymiana podstawowych informacji, które są istotne z punktu widzenia oceny kompetencji i reputacji osoby podlegającej ocenie, będzie dokonywana dwustronnie, między organem występującym z zapytaniem a organem, do którego wystąpiono z zapytaniem, poza systemem informacyjnym EUN.

16. Organ, do którego wystąpiono z zapytaniem, powinien – zgodnie z zasadą lojalnej współpracy określoną w art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i odzwierciedloną w art. 2 ust. 4 rozporządzeń ustanawiających oraz z uwzględnieniem unijnych przepisów sektorowych i wszelkich innych mających zastosowanie aktów prawnych związanych z przepisami sektorowymi – udzielić odpowiedzi w terminie dwóch tygodni od otrzymania zapytania i przedstawić informacje lub wyjaśnić, dlaczego informacje mogą zostać przekazane dopiero w późniejszym terminie, oraz wskazać ten termin. W przypadku negatywnej oceny lub

¹ Na przykład wielostronny protokół ustaleń ESMA w sprawie uzgodnień dotyczących współpracy i wymiany informacji.

wycofania wniosku o ocenę należy również podać dostępne informacje o przyczynach negatywnej oceny lub wycofania wniosku.

17. Organ, do którego wystąpiono z zapytaniem, nie powinien udzielać żądanych informacji, jeżeli uniemożliwiają mu to wymogi dotyczące poufności lub ochrony danych osobowych określone w unijnych przepisach sektorowych lub w jakichkolwiek innych mających zastosowanie przepisach prawnych lub jeżeli organ, do którego wystąpiono z zapytaniem, nie może, z obiektywnych przyczyn, udzielić żądanych informacji.
18. W przypadku gdy wymiana informacji jest niemożliwa zgodnie z pkt 17, organ, do którego wystąpiono z zapytaniem, powinien jak najszybciej, ale nie później niż w ciągu dwóch tygodni od otrzymania zapytania, poinformować o tym organ występujący z zapytaniem i wyjaśnić przyczyny takiej sytuacji. Jeżeli przekazanie wszystkich żądanych informacji jest częściowo niemożliwe, organ, do którego wystąpiono z zapytaniem, powinien przekazać organowi występującemu z zapytaniem część informacji, których udzielenie jest dozwolone, i wyjaśnić powody odmowy udostępnienia innych części informacji.
19. Organ, do którego wystąpiono z zapytaniem, może zwrócić się do organu występującego o wyjaśnienia dotyczące otrzymanego zapytania. Organ występujący z zapytaniem powinien odpowiedzieć na wszelkie prośby o wyjaśnienia bez zbędnej zwłoki. W przypadku prośby o wyjaśnienia bieg terminu, o którym mowa w pkt 16 i 18, powinien rozpocząć się po złożeniu wyjaśnień przez organ występujący z zapytaniem.

Poufność

20. Właściwe organy powinny traktować wszystkie informacje otrzymane zgodnie z niniejszymi wytycznymi jako poufne i traktować je zgodnie z wymogami dotyczącymi tajemnicy służbowej i ochrony danych osobowych określonymi w przepisach prawa Unii i mającym zastosowanie prawie krajowym.

Tytuł IV – Przepisy końcowe i wdrażanie

21. Niniejsze wytyczne stosuje się od 17.02.2025, z wyjątkiem:

- a. pkt 4, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, które będą miały zastosowanie od 15 maja 2025 r. w odniesieniu do ocen osób fizycznych oraz od 30 kwietnia 2026 r. w odniesieniu do ocen osób prawnych;
- b. pkt 7.2 lit. a)–e), który będzie miał zastosowanie od 30 stycznia 2026 r.

22. Do 15 maja 2025 r. właściwe organy powinny wprowadzić do systemu informacyjnego EUN dostępne dane historyczne dotyczące osób fizycznych za ostatnie pięć lat, licząc od dnia rozpoczęcia stosowania niniejszych wytycznych.

23. Jeżeli pojedyncze dane dotyczące osoby fizycznej, np. data lub miejsce urodzenia, określone w pkt 7.1, nie są dostępne, organ występujący z zapytaniem i organ, do którego wystąpiono z zapytaniem, powinny zapewnić w inny sposób, że informacje, które powinny zostać przekazane są właściwe dla oceny osoby podlegającej ocenie.

24. Do 30 kwietnia 2026 r. właściwe organy powinny wprowadzić do systemu informacyjnego EUN dostępne dane historyczne dotyczące osób prawnych za ostatnie dwa lata, licząc od 30 stycznia 2026 r. W przypadku braku LEI dla osób prawnych do systemu informacyjnego EUN należy wprowadzić inne numery rejestracyjne (np. z rejestru centralnego, rejestru handlowego, rejestru przedsiębiorstw lub podobnego rejestru publicznego) oraz dodatkowo kraj założenia lub siedziby.